

Governar la transició nacional

Després de la clara victòria de la coalició electoral Junts pel Sí, podem vaticinar que la legislatura que s'inicia després de les eleccions del 27S estarà plena d'incerteses. Si fem un cop d'ull al programa electoral de la candidatura guanyadora formada per CDC i ERC i, per tant, al ferm compromís que en clau plebiscitària han sotmès als electors, ens podem preguntar: quan es farà la declaració d'inici del procés d'independència i quins efectes tindrà?, quines són les estructures d'Estat necessàries que es crearan i amb quin suport?, quan i com es proclamarà la independència?, com es farà la desconnexió respecte de l'ordenament jurídic espanyol vigent?, quin contingut i efectes tindrà l'aprovació de les lleis de transitorietat jurídica i del procés constituent?, quan es faran les eleccions constituents?, s'arribaran a convocar?, i el referèndum constitucional? I també, com es preveuen les negociacions amb l'Estat espanyol i amb la Unió europea?, què farà el Govern si tot plegat fracassa i no hi ha negociació possible amb instàncies supranacionals? I per últim, i no per això menys important, hi haurà un Govern de concentració nacional?, quines polítiques quotidianes impulsarà el Govern i amb quins suports?

Enmig de tants dubtes hi ha, en canvi, una certesa que condiciona alguns d'aquests interrogants: Catalunya és un sistema parlamentari, i això implica que el Govern necessita la confiança del Parlament i que les seves iniciatives estiguin avalades per la cambra de representants catalana. I si bé és cert que, com s'ha demostrat a bastament, no cal tenir el suport constant i inalterable d'una majoria absoluta parlamentària per governar amb comoditat, també cal

JORDI
MATAS DALMASES
jmatas@ub.edu

tenir en compte que l'acció de govern que deriva del mandat sorgit de les eleccions del 27S no és l'ordinària a què estem habituats. Per tant, té la seva lògica apel·lar a àmplies majories, a governs de concentració nacional i a grans coalicions per encarar aquesta onzena legislatura. Junts pel Sí, que serà la formació política encarregada de formar Govern, ha aconseguit, però, 62 diputats (nou menys que la suma de CiU i ERC del 2012) i, per tant, no arriben als 68 escons de la majoria absoluta del Parlament de Catalunya. Amb aquest panorama s'albiren tres alternatives: pactes o governs de concentració nacional; pactes o governs amb Junts pel Sí i la CUP, i Govern en solitari de Junts pel

Sí amb pactes *ad hoc* amb diversos partits en funció de les polítiques i els objectius.

La primera de les opcions ja la podem descartar d'entrada. Si definim Govern de concentració nacional com aquell que inclou totes les forces polítiques amb representació parlamentària o els principals partits del Parlament, és evident que aquest tipus de Govern de coalició és irrealitzable avui a Catalunya perquè l'objectiu que justifica la necessitat d'aquesta gran coalició, que és accelerar el procés per aconseguir la independència de Catalunya, només és compartit per Junts pel Sí i la CUP, que continua sent la formació més petita de l'arc parlamentari. Les altres quatre formacions polítiques defensen models molt diferents de relacions Catalunya-Espanya. I aquest mateix escull el trobem en l'opció d'un gran pacte de legislatura on quasi tot l'arc parlamentari doni suport a un Govern de Junts pel Sí.

La segona alternativa, fer un acord entre Junts pel Sí i la CUP, es pot formalitzar fent un Govern de coalició o un pacte de legislatura. En aquest cas, malgrat que la distància ideològica de Junts pel Sí i la CUP és abismal, caldrà veure si l'excepcionalitat del moment pot fer empènyer la CUP, molt menys partidària d'un pacte d'aquestes característiques, a coalitzar-se amb CDC i ERC per formar un tripartit independentista o, com a mínim, a fer un pacte de legislatura on s'inclouin determinades demandes (sobretot, socials i sobre el full de ruta per la independència). L'entrada de la CUP al Govern és altament improbable, sobretot si està encapçalat per Artur Mas, i la formalització d'un acord estable de legislatura també ho és mentre CDC sigui el principal interlocutor i Mas el seu líder, tot i que també cal tenir present que el percentatge de vots que

